

Nr 904

Av fröken Sandell och herr Ståhl, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 109, angående ny organisation av totalförsvarets regionala ledning m. m.

I proposition nr 109 till årets riksdag, angående ny organisation av totalförsvarets regionala ledning, föreslås för den militära delen en organisation med fasta och klara befälslinjer inom väl avgränsade områden. Förslaget har i denna del kunnat byggas på en under många år vunnen erfarenhet.

På den civila sidan finns däremot knappast någon enhetlig erfarenhet att tillgå. Såväl civilförsvaret som det psykologiska och det ekonomiska försvaret synes därför ha mycket att vinna på en sådan fasthet i organisationen och en ansvarsfördelning redan i fred, att, i händelse av krig, civilbefolkningen förskonas från de lidanden som genom en god organisation kunnat undvikas.

Ansvar för planering inom civilförsvaret åvilar länsstyrelserna, dock utan att bindande skyldighet föreligger att till civilbefälhavaren överlämnas uppgjorda planer eller att samråda med civilbefälhavaren innan sådan plan fastställs. I enlighet med flera remissinstanser, däribland Östergötlands länsstyrelse, anser vi att civilbefälhavarens befattning med planläggningen bör göras mera ledande och inriktande, vilket bör komma till klart uttryck i fredsinstruktionen. Under senare tid har oroande exempel framkommit som visar att bristen på ledande övervakning såväl regionalt som centralt och frånvaron av erforderlig inspektionsmöjlighet kan leda till försummelse vars verkningar helt kan spolia statsmakernas beslut om planlagt skydd för den civila befolkningen.

Vad som torde behövas är en lednings- och inspektionsinstans, som inte bara ser till att planläggningen kommer till stånd utan som dessutom är kompetent att förlöpande värdera denna planering ur allmän beredskapssynpunkt. I föreliggande proposition har departementschefen, på sidan 145, tagit upp frågan om civilbefälhavarnas uppgifter och ledningsorganisation i krig och därvid meddelat att inom inrikesdepartementet tillkallats sakkunniga för en översyn av denna detalj. Därtill framkommer att även frågan om civilbefälhavarnas fredsinstruktion och de följdverkningar beträffande länsstyrelsernas krigsorganisation som kan bli ett resultat av den föreslagna nya organisationen av totalförsvarets regionala ledning kommer att beaktas.

I anslutning till detta och med stöd av de i motionen anförda synpunkterna hemställer vi,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t begära sådana kompletterande direktiv för den pågående utredningen att frågan om en ledande och inspekterande instans för civilförsvarets beredskap över hela landet överväges.

Stockholm den 14 april 1964

Viola Sandell

Manne Ståhl